



نام درس: فارسی ۱
 نام دبیر:
 تاریخ امتحان:
 ساعت امتحان:
 مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

جمهوری اسلامی ایران

آزمون پایان ترم نوبت دوم سال تمصیلی

نام و نام خانوادگی:
 مقطع و (شکله): **دهم**
 نام پدر:
 شماره داوطلب:
 تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

محل مهر و امضاء مدیر	نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:	
	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	
چ	قلمرو زبانی (۷ نمره)				ع
۱/۵	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. (الف) دیده سیه کرده شده <u>زهره</u> در (ج) وین بوم <u>محنت</u> از پی آن تا کند خراب (ه) دمی آب خوردن پس از <u>بدسگال</u> (ب) <u>مکاری</u> از ما سی دینار مغربی می خواست. (د) در نوای طوطیان <u>حاذق</u> بدی (و) ای انقلاب زمین که با آسمان <u>برین</u> ...		۱		
۱/۵	در گروه کلمات زیر سه غلط املایی وجود دارد. آن ها را بیابید و اصلاح کنید. « مخزول و نالان - رخ سندروس - عنان و سنان - غالب و پیروز - عاجز و ناتوان - ماعده های آسمانی - عنب و تاکستان - احلیت و شایستگی - مُحال و بیهوده - طمانینه و آرامش »		۲		
۰/۵	مصراع « گشت یکی چشمه ز سنگی جدا » را بر اساس ترتیب اجزای جمله مرتب کنید.		۳		
۰/۵	برای واژه « رحیم » دو هم خانواده بنویسید.		۴		
۰/۲۵	در عبارت زیر واژه دوتلفظی را مشخص کنید. « بدان که قرآن مانند است به بهشت جاودان؛ در بهشت از هزار گونه نعمت است و در قرآن از هزار گونه پند و حکمت است.		۵		
۰/۵	یک گروه اسمی با الگوی « وابسته پیشین صفت + هسته + وابسته پسین صفت » بنویسید.		۶		
۰/۵	کدام یک از جمله های زیر جمله مرکب است؟ (الف) آن ها مجاهدان راه خدا و علم داران آن تحول عظیم هستند. (ب) این ها دریادلان صف شکنی هستند که دل دشمن را می لرزانند.		۷		
۰/۲۵	واژه « افسرده » در مصراع « مپندار این شعله <u>افسرده</u> گردد » در چه معنایی به کار رفته است؟		۸		
۰/۵	معنای واژه مشخص شده را بنویسید و یک واژه بنویسید که با آن در یک شبکه معنایی باشد. تو <u>قلب</u> سپه را به آیین بدار من اکنون پیاده کنم، کارزار		۹		
۰/۵	پسوند در واژه مشخص شده به چه معناست؟ واژه دیگری بنویسید که این پسوند را در این معنا داشته باشد. از سوی خانه بیامد <u>خواجه</u> اش بر دکان بنشست <u>فارغ</u> <u>خواجه</u> وش		۱۰		
صفحه ی ۱ از ۳					

ردیف	سؤالات	نمره
۰/۵	در میان ترکیب های زیر یک « ترکیب وصفی » وجود دارد، آن را بیابید و هسته آن را مشخص کنید. « ستاره غروب - سرور آزادگان - مسافر دیرین - ماهی دریا »	۱۱
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱	هر یک از قسمت های مشخص شده چه آرایه ای دارد؟ الف) لیک چنان خیره و خاموش ماند کز همه شیرین دهنی گوش ماند ب) در بن این پرده نیلوفری کیست کند با چو منی همسری ج) یک روز که خسرو زنگ قرآن در « شهناز » شوری به پا کرده بود... د) جمله عالم زین سبب گمراه شد کم کسی ز ابدال حق آگاه شد	۱۲
۱	در هر یک از ابیات زیر دو آرایه ادبی به طور دقیق مشخص کنید. الف) نمائد ایچ با روی خورشید رنگ به جوش آمده خاک بر کوه و سنگ ب) ریش برمی کند و می گفت ای دریغ کآفتاب نعمتم شد زیر میغ	۱۳
۰/۵	بهره گیری از « ضرب المثل » چه تاثیری در کلام دارد؟	۱۴
۰/۵	در بیت زیر کنایه را مشخص کنید و معنای آن را بنویسید. دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد	۱۵
۱	دو بیت آغازین شعر « بوی گل و ریحان ها » را بنویسید.	۱۶
۱	دو بیت بعدی شعر زیر را بنویسید. چو هنگامه آزمون تازه شد دگرباره ایران پُر آوازه شد از این خطه نغز پدram پاک وزین خاک جان پرور تابناک	۱۷
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۴	ابیات و عبارات زیر را به نثر امروزی باز گردانید. الف) باغ زمن صاحب پیرایه شد. ب) سه ماه بود که موی سر باز نکرده بودیم. ج) هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید. د) بر تیر جور تان ز تحمل سپر کنیم. ه) بشد تیز رهام با خود و گبر / همی گرد رزم اندر آمد به ابر.	۱۸
صفحه ی ۲ از ۳		

ردیف	سؤالات	نمره
	(و) کار پاکان را قیاس از خود مگیر گر چه ماند در نیشتن شیر، شیر (ز) دی که از دبستان به سرای می شدم، در کنج خلوتی از برزن دو خروس را دیدم، بال و پر افراشته و گرد برانگیخته بودند.....	
۰/۵	مفهوم عبارت « هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد.» چیست؟	۱۹
۰/۵	عبارت « معلم دور نبود. صورت به رو نداشت » کدام ویژگی های معلم را بیان می کند؟	۲۰
۱	با توجه به شعر زیر به موارد خواسته شده پاسخ دهید. « تو تنها تر از شجاعت / در گوشه روشن وجدان تاریخ ایستاده ای / به پاسداری از حقیقت / و صداقت / شیرین ترین لبخند / بر لبان اراده ی توست / چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می افتد. » الف) در شعر یک آرایه تشخیص مشخص کنید. ب) یک حس آمیزی مشخص کنید. ج) یک کنایه بیابید و معنای آن را بنویسید.	۲۱
۰/۵	بیت زیر به کدام ویژگی ایرانیان اشاره دارد؟ نه تسلیم و سازش، نه تکریم و خواهش بتازد به نیرنگ تو، توسن من	۲۲
۰/۵	مفهوم مصراع دوم را بنویسید. نباشی بس ایمن به بازوی خویش خورد گاو نادان ز پهلوی خویش	۲۳
۰/۵	بیت زیر چه توصیه ای دارد؟ چون بسی ابلیس آدم روی هست پس به هر دستی نشاید داد دست	۲۴
۰/۵	عبارت زیر کدام قسمت از شعر سهراب سپهری را به یاد می آورد؟ « ای کاش عظمت در نگاه تو باشد و نه در آن چیزی که بدان نگاه می کنی. »	۲۵



کلید سؤالات پایان ترم نوبت دوم سال تمصیلی

نام درس: فارسی ۱
 نام دبیر:
 تاریخ امتحان:
 ساعت امتحان:
 مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) ترسناک ج) اندوه، غم ه) بد خواه، بد اندیش	ب) کسی که اسب و شتر و الاغ کرایه می دهد. د) ماهی، چیره دست و) بالابین، برتر
۲	مخذول / مائده / اهلیت	
۳	یک چشمه از سنگی جدا گشت	
۴	مرحم، رحم	
۵	جاودان، جاودان	
۶	کدام کتاب خوب	
۷	ب	
۸	یخ زده	
۹	مرکز سپاه - میسره یا میمنه یا عقبه یا طلایه	
۱۰	مانند - مهوش	
۱۱	مسافر دیرین - مسافر	
۱۲	الف) حس آمیزی ب) استعاره ج) ایهام د) مجاز	
۱۳	الف) رنگ نماند ← کنایه / رنگ و سنگ ← جناس / تشخیص و مراعات نظیر ب) ریش می کند ← کنایه / آفتاب نعمت ← استعاره	
۱۴	باعث تأثیر و گیرایی بیشتر کلام می شود.	
۱۵	بلغزد پای ← اشتباه و گناه کردن	
۱۶	وقتی دل سودایی می رفت به بستان ها گه نعره زدی بلبل گه جامه دریدی گل	بی خویشتنم کردی بوی گل و ریحان ها با یاد تو افتادم از یاد برفت آن ها
۱۷	رجوع شود به کتاب درسی	
۱۸	الف) باغ به سبب من زیبا شد. ب) سه ماه بود که اصلاح نکرده بودیم. ج) هرگز مکر فریبکاران، با اراده و خواست خداوند برابری نمی کند. د) در مقابل جور و ستم شما صبر و بردباری می کنیم. ه) رُهام سریع با کلاه خود و زره رفت و گرد و خاک به سبب سرعت زیاد به آسمان بلند شد. و) رفتار و اعمال انسان های خاص خداوند را با کارهای خودت مقایسه نکن، بسیار چیزها هستند که ظاهر یکسان دارند ولی متفاوت اند. ز) دیروز که از دبستان به سمت محله می رفتم، در گوشه ای از محله دو خروس را دیدم که آماده جنگ کردن بودند.	

هر کس قبل از انجام کاری به درست و نادرست بودن آن بیندیشد، از مؤاخذة خداوند در امان می ماند.	۱۹
معلم با بچه ها صمیمی بود و دورو نبود.	۲۰
الف) وجدان تاریخ ب) شیرین ترین لبخند ج) کلاه از سر کودک عقل می افتد ← کنایه از عظمت و بزرگی	۲۱
عدم ظلم پذیری و تسلیم در مقابل بیگانگان	۲۲
انسان گاه از همان چیزی ضربه می خورد که فکر می کند مایه ی قدرت اوست.	۲۳
به هر کسی اعتماد نکنیم	۲۴
چشم ها را باید شست، جور دیگر باید دید.	۲۵
نام و نام خانوادگی مصحح : امضاء:	جمع بارم : ۲۰۰ نمره